

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

מה אומרת התנ"ך על טוב ורע? — חיים אותה · כתבי הקודש KJV עם מספרי סטרונג

חיי הנשמה · ההליכה עם אלהים — לזחול, ללכת, לרוץ, לסים
טוב ורע — דוקטרינה מקראית יסודית

דבר פתיחה

הטוב והרע אינם רק דבר לדעת עליו. הם דרך ללכת בה. ילד אינו לומד ללכת ביום אחד: תחילה הוא זוחל על ידיו וברכיו; אחר כך אביו אווזו בזרועותיו ומלמד אותו ללכת; אחר כך הוא הולך לבדו; אחר כך הוא גדל, והוא רץ. ומי שרץ היטב רץ מרוץ, ולמרוץ יש קץ, ובקץ - או נפילה או סיום. בלשון הישנה שתי מילים קטנות נושאות את כל העניין: *towb* (H2896, טוב) ו-*ra* (H7451, רע). בלשון החדשה יש ארבע: *agathos* (G18, טוב) ו-*kalos* (G2570, טוב); *kakos* (G2556, רע) ו-*poneros* (G4190, רע - רע שיש בו רצון). מחקר זה נושא את הטוב והרע לאורך כל ההליכה של האדם: כיצד החושים לומדים תחילה להבחין ביניהם; כיצד אדם ממשיך ללכת בטוב, יום אחר יום; כיצד ההליכה הופכת למרוץ ואף למלחמה, הנלחמת נגד רשע אמיתי; וכיצד ההליכה מסתיימת - לא בקבר, אלא בעץ החיים, העומד פתוח, ללא קללה עוד. חקרו זאת.

שלוש שאלות שמחקר זה עונה עליהן:

1. כיצד אדם לומד לראשונה להבחין בין טוב לרע, והיכן מתחילה אותה הבחנה?
2. מה על אדם לעשות עם אותה בחנה לאחר שנרכשה — כיצד מהלכים בה יום־יום?
3. כיצד ההליכה הופכת למירוץ ולמלחמה נגד הרע, וכיצד היא מסתיימת?

מילות מפתח יווניות

“טוב” — **G18 agathos** — טוב בטבעו ובפעולתו, מועיל
אין טוב כי אם אחד, והוא האלהים, והטוב שאדם מראה בא ממתמון טוב שכבר ניתן לו
“טוב” — **G2570 kalos** — טוב — מוצג לעין, ראוי להיראות
מעשים טובים שאחרים רואים, ומפארים בעבורם את האב
“רע” — **G2556 kakos** — רע, רעה, חסר ערך, מזיק
המילה הפשוטה לרע — לא להשיב אותו, אלא להתגבר עליו בטוב
“רע” — **G4190 poneros** — רע, רשע, מזיק — רוע שיש בו רצון
הרשע, העין הרעה, האוצר הרע

“התגברות” — **G3528 nikao** — לכבוש, לנצח בניצחון
כל ההליכה מסתיימת כאן — התגברו על הרע בטוב; למי שמתגבר, עץ החיים

“עץ” — **G3586 xylon** — עץ, אילן, מקל
העץ שעליו נשא את חטאינו ועץ החיים הם אותה מילה עצמה

“לְבָחוּן” — **G1381 dokimazo** — לבחון, לנסות, כדרך שהמתכת נבחנת באש
החוש המאומן בוחן את הכל בטרם יאחז בדבר.

מילות מפתח בעברית

“טוב” — **H2896 towb** — טוב, נעים, נחמד, היטב
פסק דינו של אלוהים עצמו על כל מה שעשה, שנאמר לפני שהרע קיבל שם כלשהו

“רַע” — **H7451 ra** — רע, רעה, אסון, רשעה
המילה שנקראה לראשונה בעץ האסור — הרע שיש לסור ממנו

“יָדַעַת” — **H3045 yada** — לדעת, להבין, להבחין
ידיעת הטוב והרע אינה זהה לבחירת הטוב

“בַּחַר” — **H977 bachar** — לבחור, לברור
חיים וטוב לפניך — לכן בחר בחיים

“מֵאֵס” — **H3988 ma'as** — לְמַאֵס, לְדַחוֹת, לְבוֹז
הילד היודע למאוס ברע ולבחור בטוב

“סוֹר” — **H5493 sur** — לְנִטּוֹת הַצֵּדָה, לְסֻטּוֹת
יראת ה' מונחת ביסוד — סור מרע ועשה טוב

“הַקְשִׁיב” — **H8085 shama** — לשמוע, להאזין, לשמוע בקול
כָּל הַשְׁמַע יִשְׁכַּן בְּטֶח וְשָׁאֲנָן מִפֶּחַד רָעָה

“זָמַם” — **H2803 chashab** — לְחַשׁוֹב, לְזַמֵּם, לְתַכְנֵן
אותה המילה משני צדי סיפורו של יוסף — את אשר חשבו לדעה, חשב אלוהים לטובה

“יִרְאַה” — **H3372 yare** — לְפַחַד, לְהִתְיָרָא; לְכַבֵּד בְּיִרְאַה
יראת ה' הסרה מרע, לא היראה המסתתרת מפני האלוהים

I. זְחִילָה — כִּיצַד לְמִצּוֹא אוֹתָהּ

(המחשבות האישיות שלי — כל דרך מתחילה נמוך, וזו מתחילה ממש בתחילת הספר. עוד לפני שהרע נזכר בכלל, הטוב כבר נאמר — שבע פעמים בפרק אחד. הבחנה אינה מתחילה בטעימת הרע; היא מתחילה בטעימת הטוב שאלוהים כבר הראה. התחל נמוך, התחל קטן, והתחל.)

A. בְּרִאשִׁית 1:4 וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: **[H2896 towb]**

אלהים רָאָה אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב → אֱלֹהִים הִבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

B. בְּרִאשִׁית 1:31 וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי: **[H2896 towb]**

אלהים רָאָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה → וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד.

(המחשבות האישיות שלי — כאן מתחילה מציאת הטוב: לא בחוק לשמור עליו, אלא בפסק דינו של אדם על מה שהוא עשה. לפני שאדם נדרש אי-פעם לבחור בטוב, אלוהים כבר קרא לו בשם, וקרא לו היטב.)

C. תְּהִלִּים 34:8 טעמו וראו כי טוב יהוה אשרי הגבר יחסה בו: **[H2896 towb]**

טַעְמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְהוָה → אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגִּבּוֹר יִחְסֶה בּוֹ.

D. תְּהִלִּים 119:68 טוב אתה ומטיב למדני חקיך: **[H3190 yatab]** **[H2896 towb]**

אַתָּה טוֹב + עָשָׂה טוֹב → לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ.

(המחשבות האישיות שלי — טוב אינו רק מילה שאלוהים מדבר; זה מה שהוא, וזה מה שהוא עושה. לטעום כי טוב יהוה הוא ראשיתה של דרך חדשה לשפוט את כל השאר, את הנקרא טוב או רע.)

E. בְּרִאשִׁית 3:22 ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם: **[H3045 yada]**

הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לְדַעַת טוֹב וָרָע → פֶּן יִקַּח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים.

(מחשבותי האישיות — הנה מדוע יש ללמוד הבחנה זו כעת ולא פשוט להחזיק בה מאליה. האדם שלח יד אל הדעת של טוב ורע מיוזמתו שלו, בנפרד מאלוהים, והדעת שרכש הייתה יותר משיכול היה לשאת. מאותו יום, הבחנה נכונה בין טוב לרע חייבת להימצא מחדש, ולא להיחשב כמובנת מאליה.)

F. דְּבָרִים 30:19 העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך: [**H977 bachar**]

החיים והמות נתתי לפניך → לכן ובחרת בחיים.

G. 1 מְלָכִים 3:9 ונתת לעבדך לב שמע לשפט את עמך להבין בין טוב לרע כי מי יוכל לשפט את עמך הכבד הזה: [**H7451 ra**] [**H2896 towb**] [**H995 bin**]

לב מבין → להבין בין טוב לרע.

(המחשבות האישיות שלי — שלמה לא טען כי יש לו כבר את הבינה הזאת; הוא ביקש אותה מאלוהים. מציאת ההבדל בין טוב לרע מתחילה באותה הדרך לגבי כל אחד: לא בביטחון בשיקול הדעת שלך, אלא בבקשה.)

H. יְשַׁעְיָהוּ 7:15 חמאה ודבש יאכל לדעתו מאוס ברע ובחור בטוב: [**H7451 ra**] [**H977 bachar**] [**H2896 towb**] [**H3988 ma'as**] [**H3045 yada**]

דע למאס ברע ולבחור בטוב.

I. עברים 5:12 כי תחת אשר היה ראוי לכם לפי ארך הזמן להיות מלמדים עתה מן הצורך לשוב וללמד אתכם עקרי ראשית דברי אלהים ונצרכתם לחלב ולא למאכל בריא: (13) כי כל אשר מאכלו חלב איננו מבין בדבר צדק כי עודנו עולל:

ונצרכתם לחלב ולא למאכל בריא → כל המשתמש בחלב איננו בקי בדבר הצדק, כי עולל הוא.

(מחשבותי האישיות — זו נקודת המוצא של כל אדם החי: תינוק על חלב, חסר מיומנות בהבחנה בין טוב לרע, ואין בזה שום בושה. הבושה היחידה היא בהישארות שם. ההבחנה נמצאת, אך היא לא נמצאת בבת אחת.)

J. מְשָׁלִי 2:3 כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך: (4) אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה: (5) אז תבין יראת יהוה ודעת אלהים תמצא:

אם תקרא לדעת + תבקשנה כמטמונים הנחבאים → תמצא את דעת אלהים.

II. ללכת בדרך – מה לעשות עם זה לאחר שיש לך אותו

(מחשבותי האישיות — הילד עומד כעת על רגליו, וההליכה פירושה לתרגל את הבחירה בכל יום, לא רק פעם אחת. התנ"ך קורא לכך סירוב לרע ובחירה בטוב, שוב ושוב, בהחלטות הקטנות של יום רגיל. שימו לב כמה פעמים אותו זוג מילים חוזר: סור מרע ועשה טוב.)

A. תְּהִלִּים 34:14 סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו: [**H5493 sur**] [**H7451 ra**] [**H2896 towb**]

סור מרע ועשה טוב → בקש שלום ורדפהו.

B. עֲמֹס 5:14 דרשו טוב ואל רע למען תחיו ויהי כן יהוה אלהי צבאות אתכם כאשר אמרתם: [**H157 ahab**] [**H8130 sane**] [**H2421 chayah**] [**H7451 ra**] [**H2896 towb**] [**H1875 darash**] (15) שנאו רע ואהבו טוב והציגו בשער משפט אולי יחנן יהוה אלהי צבאות שארית יוסף:

בקשו טוב, ולא רע → שנאו רע, ואהבו טוב.

C. מְשָׁלִי 3:7 אל תהי חכם בעיניך ירא את יהוה וסור מרע: [**H3372 yare**] [**H5493 sur**] [**H7451 ra**] [**H2450 chakam**]

אל תהי חכם בעיניך → ירא את יהוה + סור מרע.

D. מְשָׁלִי 8:13 יראת יהוה שנאת רע גאה וגאון ודרך רע ופי תהפכות שנאתי: [**H8130 sane**] [**H7451 ra**]

יראת יהוה = לשנא רע.

(המחשבות האישיות שלי — ההליכה בטוב אינה החלטה אחת; זוהי יראת ה' השומרת על שנאה לאותם דברים, יום אחר יום, במקומות רגילים: גאווה, דרך יהירה, פה גאה. אין דבר דרמטי בהליכה. זהו כיוון שנשמר.)

E. אִיּוֹב 28:28 ויאמר לאדם הן יראת אדני היא חכמה וסור מרע בינה: [**H5493 sur**] [**H7451 ra**] [**H998 binah**]

יראת יהוה = חכמה + סור מרע = תבונה.

F. יְשַׁעְיָהוּ 1:16 רחצו הזכו הסירו רע מעליכם מנגד עיני חדלו הרע: [**H3925 lamad**] [**H3190 yatab**] [**H7451 ra**] (17) למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אלמנה:

התרחצו, הזכו → חדלו להרע + למדו היטב.

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב לסדר: להתרחץ ראשית, אחר כך לחדול, ואחר כך ללמוד. ההליכה אינה רק הפסקת הרע; היא למידה של הרגלים טובים חדשים — משפט לעשוק, טיפול ביתום ובאלמנה. להליכה יש ידיים ורגליים, לא רק מצפון נקי.)

G. מְשָׁלִי 17:13 משיב רעה תחת טובה לא תמיש רעה מביתו: [H7451 ra] [H2896 towb] מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה -- לֹא תִמְוֹשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ.

H. סְלוֹנִים 5:21 בחנו כל דבר ובטוב אחזו: [G567 apecho] [G1491 eidos] [G4190 poneros] [G2570 kalos] [G2722 katecho] [G1381 dokimazo] (22) התרחקו מכל הדומה לרע: בָּחֲנוּ הַכֹּל -> הִתְרַחֲקוּ בְּטוֹב + הִתְרַחֲקוּ מִכָּל מְרָאָה רָע.

(המחשבות האישיות שלי — "להוכיח" הוא dokimazo (G1381, להוכיח), לבחון דבר-מה כשם שמתכת נבחנת באש. ההליכה בטוב היא בחינה יומית, לא הכרעה חד-פעמית: לבחון אותו, ואז להחזיק בו, ואז להישמר אף מכל מה שרק דומה לרע.)

I. מתי 5:16 כן יאר אורכם לפני בני האדם למען יראו מעשיכם הטובים ושבחו את אביכם שבשמים: [G2041 ergon] [G2570 kalos] כֵּן יֵאִיר אֲוֹרְכֶם -- הֵם רוֹאִים אֶת מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים + מִפְּאָרִים אֶת אֲבִיכֶם.

J. הגלטים 6:9 ואנחנו בעשות הטוב אל נחת כי נקצר בעתו אם לא נרפה: [G2570 kalos] [G18 agathos] (10) לכן כאשר העת בידנו נעשה נא את הטוב עם כל אדם וביותר עם בני אמונתנו: בַּעֲשׂוֹת הַטּוֹב אֵל נַחַת -> לִכְן כָּל עוֹד יֵשׁ לָנוּ עֵת נַעֲשֶׂה נָא טוֹב לְכָל אָדָם.

K. הרומאים 2:7 למתמידים בעשות הטוב ומבקשים את הכבוד וההדר ואת אשר איננו עבד יתן את חיי העולמים: [G18 agathos] [G2556 kakos] [G18 agathos] (8) ועל בני המרי ואשר לא ישמעו לאמת כי אם לעולה שמעו חרון אף וחמה: (9) צרה ומצוקה על כל נפש אדם עשה הרע על היהודי בראשונה וכן גם על היוני: (10) וכבוד והדר ושלוש לכל עשה הטוב ליהודי בראשונה וכן גם ליוני:

הַתְמַדָּה בְּסִבְלָנוֹת בַּעֲשׂוֹת הַטּוֹב -> כְּבוֹד וְהוֹד וְשָׁלוֹם, לְכָל אִישׁ הַפֹּעֵל הַטּוֹב.

L. מתי 19:17 ויאמר אליו מה תקראני טוב אין טוב כי אם אחד האלהים ואם חפצך לבוא אל החיים שמר את המצות: [G18 agathos] אֵין טוֹב כִּי אִם אֶחָד = אֱלֹהִים.

(המחשבות האישיות שלי — ההליכה בטוב לעולם אינה הופכת למחשבה שהאדם עצמו הפך למקור שלו. אין טוב כי אם אחד, האלוהים עצמו. מה שאדם הולך בו, אדם אחר נתן קודם לכן.)

M. לוק 6:45 האיש הטוב מאוצר לבבו הטוב מפיק את הטוב והאיש הרע מאוצר לבבו הרע מפיק את הרע כי משפעת הלב ימלל פיהו: [G4190 poneros] [G2344 thesauros] [G18 agathos] מִתּוֹךְ מִטְמוֹן לְבוֹ הַטּוֹב -> אֶת הַטּוֹב + כִּי מִשְׁפַּע הַלֵּב מְדַבֵּר הֶפֶה.

N. הרומאים 7:19 כי אינני עשה הטוב אשר אני רצה בו כי אם הרע אשר אינני רצה בו אותו אני עשה: [G2556 kakos] [G2570 kalos] [G18 agathos] [G2556 kakos] (20) ואם את אשר לא רציתי בו אני עשה לא עוד אנכי הפעל כי החטא הישב בקרבי: (21) ובכן מצא אני בי זה החק אנכי רצה לעשות הטוב ודבק בי הרע: הַטּוֹב אֲשֶׁר אֶחֱפֵץ, אֵינִי עוֹשֶׂה + כְּשֶׁאֲנִי חֹפֵץ לַעֲשׂוֹת טוֹב, הָרַע נִמְצָא עִמָּדִי.

(המחשבות האישיות שלי — ההליכה אינה תמיד חלקה, אפילו עבור מי שבאמת רוצה לעשות טוב. פולוס מציין את אותו המאבק בעצמו. ההליכה אינה מכחישה את המאבק הזה; היא ממשיכה לבחור בטוב על אף זאת.)

O. מְשָׁלִי 1:33 ושמע לי ישכן בטח ושאנן מיוחד רעה: [H7451 ra] [H8085 shama] כָּל הַשְׁמַע = יִשְׁכֵּן בְּטַח + שְׁאֲנָן מִיחָד רָעָה.

(מחשבותיי האישיות — זוהי ההבטחה הניתנת לכל מי שממשיך ללכת בדרך הזאת: חיים מיושבים, בטוחים, ושקטים מאותו הפחד עצמו שנכנס לראשונה אל לב האדם בנגן.)

III. לְרוּץ בְּמָרוֹץ — לְהִכָּנֵעַ לְזֶה כְּחֵיל בְּצִבָּאוֹ שֶׁל אֱלֹהִים

(המחשבות האישיות שלי — כעת ההליכה הופכת למלחמה, והרע אינו עוד רק בחירה בתוך לב אחד; יש לו רצון ושם כנגדו — הרשע. חייל אינו נלחם נגד רעיון; הוא נלחם נגד אויב. מסור את כל עצמך לאלוהים, ותן לטוב להיות הנשק.)

A. הרומאים 6:13-6:14 (KJV) גם אל תכינו את אבריכם להיות כלי עול לחטא אך תכינו את נפשכם לאלהים כחיים מעם המתים ואבריכם כלי צדקה לאלהים כי החטא לא יוכל למשל עוד בכם יען אינכם תחת יד התורה כי אם תחת יד החסד: [G3936 paristemi] הָעֲמִידוֹ אֶת עֲצֻמְכֶם לְאֱלֹהִים + אֶת אֲבָרֵיכֶם כְּכֵלִי צִדָּק לְאֱלֹהִים.

B. מתי 6:13 ואל תביאנו לידי נסיון כי אם חלצנו מן הרע כי לך הממלכה והגבורה והתפארת לעולמי עולמים אמן: [G4506 rhuomai] [G4190 poneros] אֵל תְּבִיאָנוּ לִידֵי נִסְיוֹן -> חֲלָצָנוּ מִן הָרַע.

C. ג'ון 17:15 ולא אעתיר לך אשר תקחם מן העולם רק שתצדם מן הרע: [G4190 poneros]

לא מן העולם → שְׁמַר אֹתָם מִן הָרָע.

D. ג'ון 5:19 ידענו כי מאלהים אנחנו וכל העולם ברע הוא: [G4190 poneros]

אֲנַחְנוּ מֵאֱלֹהִים + כָּל הָעוֹלָם שָׁכַב בְּרָשָׁע.

E. מתיו 13:19 כל איש שמע את דבר המלכות ולא יבינהו ובא הרע וחטף את הזרוע בלבבו הוא הנזרע על יד הדרך: [G4190 poneros] [G2570 kalos] [G4190 poneros] (20) והנזרע על הסלע הוא השמע את הדבר וימהר ויקחנו בשמחה: (21) אך אין לו שרש תחתיו ורק לשעה יעמד ובהיות צרה ורדיפה על אדות הדבר מיד נכשל: (22) והנזרע בין הקצים הוא השמע את הדבר ודאגת העולם הזה ומרמת העשר ימעכו את הדבר ופרי לא יהיה לו: (23) והנזרע על האדמה הטובה הוא השמע את הדבר ומבין אתו אף יעשה פרי ונתן זה מאה שערים וזה ששים וזה שלשים: (24) וישם לפניהם משל אחר לאמר מלכות השמים דומה לאיש אשר זרע זרע טוב בשדהו: (25) ויהי בנפל תרדמה על האנשים ויבא איבו ויזרע זרע זרע בתוך החטים וילך לו: (26) וכאשר פרח הדשא ויעש פרי ויראו גם הזונים: (27) ויגשו עבדי בעל הבית ויאמרו אליו אדנינו הלא זרע טוב זרע בשדך ומאין לו הזונים: (28) ויאמר להם איש איב עשה זאת ויאמרו אליו העבדים היש את נפשך כי נלך ונלקט אתם: (29) ויאמר לא פן בלקטכם את הזונים תשרשו גם את החטים: (30) הניחו אתם ויגדלו שניהם יחד עד הקציר והיה בעת הקציר אמר לקוצרים לקטו בראשונה את הזונים ואגדו אתם אגדות לשרפם ואת החטים אספו לאוצרי: (31) וישם לפניהם משל אחר לאמר מלכות השמים דומה לגרגר של חרדל אשר לקחו איש ויזרעהו בשדהו: (32) והוא קטן מכל הזרעים וכאשר צמח גדול הוא מן הירקות והיה לעץ עד אשר יבאו עוף השמים וקננו בענפיו: (33) וישא עוד משלו ויאמר מלכות השמים דומה לשאר אשר לקחתו אשה ותטמנהו בשלש סאים קמח עד כי יחמץ כלו: (34) כל זאת דבר ישוע במשליו אל המון העם ובבלי משל לא דבר אליהם: (35) למלאת את אשר דבר הנביא לאמר אפתחה במשל פי אביעה חידות מני קדם: (36) אז שלח ישוע את המון העם ויבא הביתה ויגשו אליו תלמידיו ויאמרו באר נא לנו את משל זוני השדה: (37) ויען ויאמר אליהם הזרע את הזרע הטוב הוא בן האדם: (38) והשדה הוא העולם והזרע הטוב בני המלכות הם והזונים בני הרע המה:

אֲזַ בָּא הָרָשָׁע → הַזֶּרַע הַטוֹב = בְּנֵי הַמַּלְכוּת + הַזֹּנִים = בְּנֵי הָרָשָׁע.

(המחשבות האישיות שלי — לאויב במלחמה הזאת יש שם ואסטרטגיה: הרשע, פונרוס (G4190), רע, עם רצון בתוכו). הוא לא רק מפתה; הוא חוטף, והוא שותף לזיפים באותו השדה שבו צומח הזרע הטוב. לרוץ במרוץ הזה פירושו להישאר ערני ליותר מאשר רק לבך שלך.)

F. מתיו 6:22 נר הגוף הוא העין ואם עינך היא תמימה כל גופך יאור: [G4190 poneros] [G573 haplous] (23) ואם עינך רעה כל גופך יחשך והנה אם יחשך האור אשר בקרבך מה רב החשך:

עֵינְךָ תְּמִימָה → כָּל גּוֹפְךָ מְלֵא אֹר + עֵינְךָ רָעָה → מְלֵא חֹשֶׁךְ.

G. מתיו 12:35 האיש הטוב מאוצר לבו הטוב מוציא את הטוב והאיש הרע מאוצר הרע מוציא רע: [G4190 poneros] [G18 agathos] [G2344 thesauros]

אָדָם טוֹב מֵתוֹךְ הָאוֹצָר הַטוֹב → דְּבָרִים טוֹבִים + אָדָם רָע מֵתוֹךְ הָאוֹצָר הָרָע → דְּבָרִים רָעִים.

H. אפרים 6:16 ועל כל אלה תפשו את מגן האמונה אשר תוכלו לכבות בו את חצי הרשע הבערים: [G4190 poneros] מִגַּן הָאֱמוּנָה → לְכַבּוֹת אֶת כָּל חֲצֵי הָרָשָׁע הַבְּעֵרִים.

I. ג'ון 2:14 כתבתי אליכם האבות יען כי הכרתם אתו אשר הוא מראש כתבתי אליכם הבחורים יען כי חזקתם ודבר האלהים שכן בקרבכם והתגברתם על הרע: [G3528 nikao] [G4190 poneros] אתם חזקים + דבר האלהים שוכן בכם → אתם התגברתם על הרשע.

(המחשבות האישיות שלי — המגן והמילה עושים את אותה העבודה משני צדדים: המגן עוצר את מה שנורק עליך, והמילה השורה בכ היא זו שמעניקה לאדם את הכוח הדרוש כדי להחזיק במגן הזה מלכתחילה. אף אחד מהשניים אינו אופציונלי במלחמה הזו.)

J. מעשים 10:38 את אשר משח האלהים את ישוע הנצרי ברוח הקדש ובגבורה ויעבר בארץ עשה חסד ורפא את כל הנכבשים תחת יד השטן כי האלהים היה עמו: [G2616 katadynasteuo] [G1228 diabolos] [G3586 xylon] [G2390 iaomai] [G2109 euergeteo] (39) ואנחנו עדים על כל אשר עשה בארץ היהודים ובירושלים ואשר הרגהו בהוקיעם אתו על העץ:

הַלֵּךְ הַלּוֹךְ וְעָשָׂה טוֹב וּרְפָא אֶת כָּל הַנִּלְחָצִים תַּחַת יַד הַשָּׁטָן → אֲשֶׁר הִרְגוּהוּ וַיִּתְּלוּהוּ עַל עֵץ.

K. לוק 23:41 והן אנחנו בו כמשפט כי לקחנו כפי מעשינו אבל זה לא עשה מאומה רע: [G824 atopos]

אֲנַחְנוּ אֲמָנָם בְּצִדָּק + וְהָאִישׁ הַזֶּה לֹא עָשָׂה מְאוֹמָה רָע.

L. פיטר 2:23 אשר שמע חרפתו ולא השיב נענה ולא גער כי אם מסר דינו לשפט צדק ואת חטאתנו הוא נשא בגויתו על העץ: כְּאֲשֶׁר גָּדַפוּ אוֹתוֹ, לֹא הִשִּׁיב גְּדוּף → מָסַר עַצְמוֹ לְיָדוֹ שֶׁל הַשּׁוֹפֵט צִדֵּק.

(המחשבות האישיות שלי — כך נראית הריצה במסלול כאשר המאבק נעשה אישי: לא שקט מתוך חולשה, אלא מסירה מכוונת של העניין כולו לידי מי ששופט בצדק. זהו חיילות, לא כניעה.)

M. מתיו 5:44 אבל אני אמר לכם אהבו את איביכם ברכו את מקקליכם היטיבו לשנאיכם והתפללו בעד מכאיביכם ורדפיכם: [■ G18 agathos] [■ G4190 poneros] [■ G2570 kalos] (45) למען תהיו בנים לאביכם שבשמים אשר הוא מזריח שמשו לרעים ולטובים וממטיר על הצדיקים וגם על הרשעים:

אהב את אויביך + עשה טוב לשונאיך → הוא מזריח שמשו על הרעים ועל הטובים.

1. N. פיטר 3:9 אל תשלמו רעה תחת רעה או חרפה תחת חרפה כי אם תברכו מדעתכם כי לזאת נקראתם למען תירשו את הברכה: [■ G2556 kakos] [■ G18 agathos] [■ G2556 kakos] (10) כי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב יצר לשונו מרע ושפתיו מדבר מרמה:

אל תשיבו רעה תחת רעה → אלא ברכה → אהב חיים ולראות ימים טובים.

O. בְּרָאשִׁית 50:20 ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטבה למען עשה כיום הזה להחית עם רב: [■ H2896 towb] [■ H2803 chashab] [■ H7451 ra] [■ H2803 chashab]

אתם חשבתם עלי רעה + אלהים חשבה לטובה → למען החיות עם רב.

(המחשבות האישיות שלי — chashab H2803, לחשוב, לזמם) היא אותה המילה בדיוק בשני צידי הפסוק הזה: מה שהם זממו, אלוהים זמם. לרוץ את המרוץ הזה היטב אין פירושו שרע לעולם לא יוטל עליך. פירושו לבטוח שאותו האלוהים שהניח לאחי יוסף לפעול יכול להפוך אפילו את הרע שהוא להצלח חיים רבים.)

P. הרומאים 8:28 והנה ידענו כי לאהבי אלהים הקרואים בעצתו הכל יעזר לטוב להם: [■ G18 agathos]

הכל יעבד לטוב לאהבי האלהים.

Q. הרומאים 12:21 אל נא יכבשך הרע כבוש אתה את הרע בטוב: [■ G3528 nikao] [■ G18 agathos] [■ G2556 kakos] [■ G3528 nikao]

אל תנצח מן הרע → נצח את הרע בטוב.

(המחשבות האישיות שלי — זהו הצינוי האחד שמסכם את כל המרוץ: לא רק לשרוד את הרוע, אלא לגבור עליו, והנשק הנקוב בשם הוא הטוב. ניקאו (G3528, overcome) היא מילה של חייל — לכבוש, לזכות בשדה הקרב. הטוב אינו פסיבי במלחמה הזו. הוא תוקף.)

IV. קו הסיום — טוב ורע, והדבר, יעמוד לעולם

(מחשבותי האישיות — כל מרוץ מגיע לקצו, וזה אינו מסתיים בקבר, ואף לא במשפט בלבד. הוא מסתיים בעץ, העומד פתוח, ובהבטחה אשר לא תדעך. המנצח יאכל ממנו.)

1. A. ג'ון 3:8 והעשה חטא מן השטן הוא כי השטן חטא מראש לזאת נגלה בן האלהים להפר את פעולות השטן:

[■ G1228 diabolos] [■ G3089 lu]

בן האלהים נגלה → להפר את פעולות השטן.

2. B. טימותי 3:12 וגם כל החפצים לחיות חיי חסידות במשיח ישוע המה ירדפו:

כל החפצים לחיות חיי חסידות במשיח ישוע → ירדפו אותם.

(המחשבות האישיות שלי — קו הסיום אינו מעמיד פנים שהמרוץ היה קל. עשיית הטוב בעולם המסוגל עדיין לרוע גובה מחיר אמיתי. פסוק זה עומד כאן כדי שהסיום לעולם לא ייקרא כאילו המאבק לא עלה דבר.)

1. C. פיטר 2:23–2:25 (KJV 2:24) אשר שמע חרפתו ולא השיב נענה ולא גער כי אם מסר דינו לשפט צדק ואת חטאתנו הוא נשא בגויתו על העץ: למען נחיה לצדקה מאחר שנפטרנו מן החטאים: אשר בחברתו נרפא לכם כי הייתם כצאן אבודות ועתה

שבתם אל הרעה פקיד נפשתיכם: [■ G3586 xylon] [■ G399 anaphero]

הוא נשא את חטאינו בגופו על העץ → נפטרנו מן החטאים, נחיה לצדקה.

D. חזון יוחנן 2:10 אל תירא את אשר עליך לסבל הנה עתיד המלשין להשליך מכם לבית המשמר למען תנסו והייתם בצרה עשרת

ימים היה נאמן עד מות ואתנה לך עטרת החיים: [■ G4735 stephanos]

היה נאמן עד מות → ואתן לך את עטרת החיים.

E. תהלים 119:160 ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך: [■ H5975 amad]

ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך.

(המחשבות האישיות שלי — טוב ורע נקראו בשמם כבר בתחילת הספר, והפסוק הזה אומר שהדבר שקרא להם בשם הוא אמת מהתחלה, ומשפטיו אינם פגי תוקף. את אשר קרא לו אלהים טוב בבראשית, הוא עודנו קורא לו טוב.)

F. חזון יוחנן 2:7 מי אשר און לו ישמע את אשר הרוח אמר לקהלות המנצח אתן לו לאכל מעץ החיים אשר בתוך גן עדן לאלהים:

[■ G3857 paradeisos] [■ G2222 zoe] [■ G3586 xylon] [■ G5315 phago] [■ G3528 nikao]

למנצח -- לאכל מעץ החיים אשר בתוך גן האלהים.

G. חֲזוֹן יוֹחֵן 21:4 ומחה אלהים כל דמעה מעיניהם והמות לא יהיה עוד וגם אבל וזעקה וכאב לא יהיה עוד כי הראשנות עברו: [■ G2288 thanatos]

אין עוד מות ולא יגון → הדברים הראשונים עברו.

H. חֲזוֹן יוֹחֵן 21:7 המנצח יירש הכל ואני אהיה לו לאלהים והוא יהיה לי לבן: [■ G3528 nikao]
המנצח ינחל את הכל ואני אהיה לו לאלהים.

I. חֲזוֹן יוֹחֵן 22:1 ויראני נחל של מים חיים זך מבהיק כעין הקרח יצא מכסא האלהים והשה: [■ G2652 katanathema]
[■ G1484 ethnos] [■ G2322 therapeia] [■ G3586 xylon] [■ G2222 zoe] [■ G4215 potamos] (2) ובתוך רחוב העיר ואל שפת הנחל מזה ומזה עץ חיים עשה פרי שנים עשר כי מדי חדש בחדשו יתן את פריו ועלה העץ לתרופת הגוים: (3) וכל חרם לא יהיה עוד וכסא האלהים והשה יהיה בה ועבדיו ישרתהו:
נחל של מים חיים זך + עץ החיים, עליו לרפואת הגוים → אין עוד קללה.

(המחשבות האישיות שלי — מה שנסגר אצל עץ אחד בבראשית, נפתח כאן אצל עץ אחר, וההבדל הוא מוחלט: אין עוד קללה. קו הסיום של כל הלימוד הזה איננו מקום שבו הרע רק מנוהל. זהו מקום שבו הרע נעלם, סוף כל סוף, לגמרי.)

J. חֲזוֹן יוֹחֵן 22:14 אשרי העשים את מצותיו למען תהיה ממשלתם בעץ החיים ובאו העירה דרך השערים: [■ G3586 xylon]
אשרי עשי מצותיו → זכות לעץ החיים + לבוא בשערים אל העיר.

K. תְּהִלִּים 23:6 אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית יהוה לארך ימים: [■ H2896 towb]
טוב וחסד ירדפוני → ושבתי בבית יהוה לארך ימים.

L. יִעֲקֹב 1:17 כל מתנה טובה וכל מנחה שלמה תרד ממעל מאת אבי האורות אשר חלוף וכל צל שנוי אין עמו: [■ G18 agathos]

כל מתת טובה וכל מתנה שלמה = מלמעלה, מאת אבי האורות.

(המחשבות האישיות שלי — כל המסע החל בטוב של אלוהים עצמו — הוא ראה כי טוב — והוא מסתיים באותה הדרך: כל מתנה טובה יורדת ממנו, מאבי האורות, הבלתי משתנה. הטוב היה שלו מההתחלה, והוא שלו ללא סוף.)

פי שנים — שנאו הרע, אהבו הטוב

תְּהִלִּים 97:10 אהבי יהוה שנאו רע שמר נפשות חסידיו מיד רשעים יצילם: [■ H7451 ra] [■ H8104 shamar]
[■ H157 ahab] [■ H8130 sane]

אתם אהבי יהוה, שנאו רע → הוא שמר נפשות חסידיו.

הרומאים 12:9 האהבה תהיה בלי חנפה שנאו את הרע ודבקו בטוב: [■ G2853 kollao] [■ G18 agathos]
[■ G4190 poneris] [■ G655 apostygeo] [■ G505 anypokritos] [■ G26 agape]
שנאו את הרע ודבקו בטוב.

2 הקורינתיאנים 13:1 זאת הפעם השלישית אשר אבוא אליכם על פי שנים עדים או שלשה עדים יקום כל דבר: [■ G3144 martus]

על-פי שני עדים או על-פי שלשה עדים יקום דבר.

(מחשבותיי האישיות — מזמור ואיגרת, ברית ישנה וברית חדשה, וקול אחד ביניהם: שנאו רע ודבקו בטוב. על פי שנים או שלושה עדים יקום דבר, מעל לכל ספק.)

הצל והגשמה

Shadow דְּבָרִים 21:22 וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אתו על עץ: [■ H6086 ets] [■ H7045 qelalah]
(23) לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי קללת אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה:

תלוי על העץ = מקולל לאלהים.

Fulfillment הַגְּלִיטִים 3:13 המשיח פדנו מקללת התורה בהיותו לקללה בעדנו שנאמר קללת אלהים תלוי: [■ G3586 xylon]
[■ G2671 katara]

המשיח גאל אותנו → נהיה לקללה בעבורנו → אָרוּר כָּל תְּלוּי עַל עֵץ.

(המחשבות האישיות שלי — התורה כינתה את העץ מקום קללה. המשיח לא נמנע מאותו עץ; הוא נתלה עליו, ונעשה הקללה בעצמו, כדי שהקללה תוכל להסתיים שם במקום להמשיך ולהתפשט. העץ שפעם סימל רק משפט, נהיה בו לפתח אל עץ החיים.)

1 ג'וין 2:17 והחלד עבור יעבר עם תאותיו והעשה רצון אלהים יעמד לעד:

העולם עבר → והעשה רצון אלהים יעמד לעולם.

הרומאים 16:20 ואלהי השלום הוא ידכא את השטן במהרה תחת רגליכם חסד אדנינו ישוע המשיח עמכם:

אלהי השלום ישבר את השטן תחת רגליכם במהרה → חן אדונינו ישוע המשיח יהי עמכם.

(המחשבות האישיות שלי — לקבץ את כל המסע לשורה אחת. הוא התחיל נמוך: הטוב של אלוהים עצמו, שנאמר על הבריאה לפני שהרע נשא אי-פעם שם, ולב שהיה עליו ללמוד, ולשאול, ולבחור. הוא צמח להיות הליכה יומית: סור מרע, עשה טוב, ולהמשיך בכך, במקומות של יום-יום, יום אחר יום. הוא הפך למרוץ ולמלחמה: רשע אמיתי לעמוד בפניו, מגן להרים, והמצווה הקשה הרבה יותר — לענות לרע בטוב במקום ברע נוסף. וזה מסתיים במקום שאליו הובילו מאז ומתמיד כל זחילה וכל הליכה וכל מרוץ — בעץ, עומד פתוח, ואין עוד קללה, לכל המנצח. העולם ורשעתו עוברים וחולפים. מה שנבנה על עשיית רצון אלוהים אינו חולף עמו.)

מבחן תרגול

1. בראשית א':ל"א — וירא אלהים את כל אשר עשה והנה:

(א) טוב ורע יחד

טוב מאד

(ג) רק רע כל הימים

2. תהלים ל"ד:ח' — טעמו וראו כי טוב יהוה:

(א) רחום

(ב) טוב

(ג) נאמן

3. מלכים א ג':ט' — ונתת לעבדך לב שמע לשפט את עמך להבין בין:

(א) מחשבות הלב

(ב) טוב ורע

(ג) היתום והאלמנה

4. רומים 12:21 — אל נא יכבשך הרע, אלא:

(א) לא להשיב רעה תחת רעה

(ב) כבוש את הרע בטוב

(ג) לתעב את הרע

5. בראשית נ:20 — ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטבה למען עשה כיום הזה ל:

(א) לשלם רעה תחת רעה

(ב) להצילם מיד הרשעים

(ג) להחיות עם רב

6. יוחנן א ב:14 — כתבתי אליכם הבחורים יען כי חזקתם ודבר האלהים שכן בקרבכם והתגברתם

(א) הכיר את אֲשֶׁר מֵרָאשׁ

(ב) להתגבר על הרע

(ג) קיבל את רוח הקודש

7. התגלות כ"א:7 — המנצח יירש הכל ואני אהיה לו לאלהים ו:

(א) והוא יהיה לי לבן

(ב) אֶמְחָה כָּל דָּמָה מֵעֵינֵי

(ג) הוא ימלוך לעולם ועד

מפתח תשובות: 1-a-7, 6-b, 5-c, 4-b, 3-b, 2-b, b

איך המחקר הזה מתפצל

כיצד הצל מביא אור: העץ המוגדר כארור לפי התורה (דברים כ"א:22-23) הוא אותו סוג העץ שעליו נתלה המשיח, ונעשה קללה בעדנו (גלטים 13:1) — ועץ החיים עומד פתוח בעברו השני (התגלות כ"ב:2).

כיצד הברית החדשה מבארת זאת: מה שנצטווה בעץ הראשון מכולם — מכל עץ אכל תאכל, מלבד אחד — הופך, בעץ האחרון, להזמנה פתוחה: למנצח אתן לאכל מעץ החיים (בראשית ב:16-17 → התגלות ב:7).

כיצד המילים משנות: AGATHOS (G18, טוב) ו-KALOS (G2570, טוב) מציינות את מה שטוב בעצמו ואת מה שטוב כשמתגלה; KAKOS (G2556, רע) ו-PONEROS (G4190, רע) מציינות את מה שחסר ערך ואת מה שיש בו רצון נוטה לגרום רעה — סמנו איזו מילה עומדת באיזה פסוק, ומדוע.

→ כיצד הדבר חל עליך: בחנו כל דבר, ובטוב החזיקו (אגרת הראשונה אל התסלוניקים ה, כא). סור מרע ועשה טוב (תהלים לד, טו). החושים מלומדים בהרגל, ולא באיווי (אגרת אל העברים ה, יד).

מה שזה אומר לגבי הנצח: מה שאבד בעץ אחד ניתן שוב באחר — למנצח אתן לאכל מעץ החיים (התגלות ב, 7), וכל חרם לא יהיה עוד (התגלות כב, 3).

מסלול צדדי: יוסף הוא דמות של הבן, האח שנמכר ברשעה ונשלח על ידי אלוהים להציל חיים (בראשית מ"ה:8-5; מעשי השליחים ז':10-9) — עקוב אחר האופן שבו הרעה שזממו נגדו, אלוהים הפך לטובה.

התגלות אפשרית: CHASHAB (H2803, לחשוב, לזמום) היא אותה המילה בדיוק המשמשת בשני צדי בראשית נ':כ' — את אשר זממו האחים, זמם האלוהים. [פסוקים המחוברים זה לזה — אין פסוק אחד שאומר זאת בלבד] אותו הרע אשר תוכנן ברצון אחד נכפף על ידי רצון גדול ממנו, מבלי שכוונת אף אחד מהצדדים נשללה.

מה עליך לעשות כדי להיוושע?

חִבֵּט בְּמַחְקָר הַתַּנ"ךְ וְשָׁלְנוּ — "מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כִּדְּי לְהִנָּצֵל"

SOURCES & CREDITS

.Scripture: Modern Hebrew Bible (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated

.Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEPbible TVTMS (CC BY 4.0)

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEPbible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain)

.Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1)

.SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) ©